

Tko vodi Venezuelu razorenu potresom?

Kategorija: SVIJETAžurirano: Petak, 26 Lipanj 2026 07:20
Objavljeno: Petak, 26 Lipanj 2026 07:20

Dva razorna potresa pogodila su Venezuelu i strahuje se da su poginule tisuće ljudi. Ekonomska šteta mogla bi biti i do 100 milijardi dolara.

Izvanredno stanje u zemlji proglasila je vršiteljica dužnosti predsjednice Delcy Rodríguez, a američki predsjednik Donald Trump je odmah na objavio da su Sjedinjene Države spremne, voljne i spsobne pomoći "sjajnim prijateljima".

Takve Trumpove riječi prije šest mjeseci ne bi bile moguće. Početkom godine američka vojska pokrenula je operaciju u kojoj je otet predsjednik Nicolasa Maduro i njegova supruga. Prevezeni su u New York, gdje su optuženi za narkoterorizam.

Pitanje koje je od tada ostalo bez jasnog odgovora, a sada je iznimno važno - tko zapravo vlada Venezuelom?

Četiri stupa

Formalni odgovor glasi: Delcy Rodríguez, nekadašnja potpredsjednica, koju je vrhovni sud postavio za vršiteljicu dužnosti predsjednice dan nakon Madurova odlaska. No stvarnost je složenija.

Politolog Salvador Santino Regilme s Leiden Sveučilišta u Nizozemskoj kaže da "stvarna vlast u ovom slučaju leži unutar vladajuće koalicije, a ne u jednoj osobi na jednoj funkciji."

Ta koalicija ima četiri stupa. Rodríguez drži izvršnu vlast i diplomatsko lice prema Washingtonu. Njezin brat Jorge Rodríguez kontrolira parlament. Ministar obrane Vladimir Padrino López drži vojsku. I Diosdado Cabello, ministar unutarnjih poslova, kontrolira policiju i naoružane ulične milicije poznate kao colectivos.

Venezuelski vojni strateg José García opisao je Cabella kao "najnasilniji i najnepredvidljiviji element venezuelanskog režima". I on je pod američkom optužnicom za narkoterorizam pa Washington nudi 25 milijuna dolara nagrade za informacije o njegovu uhićenju. Ministarsku dužnost, međutim, vrši slobodno.

Međunarodna krizna skupina (ICC) upozorila je u siječnju da bi "Rodríguezovi bi mogli biti svrgnuti u svakom trenutku kada frakcije s oružjem to odluče".

Ovisni o Americi

Naftni novac razjašnjava strukturu moći bolje od bilo čega. Plaćanja za venezuelansku naftu ne idu izravno Venezueli - prolaze kanalima koje nadgledaju Amerikanci i deponiraju se na ograničeni račun u Kataru.

Venezuela mora podnositi mjesečne zahtjeve za odobrenje troška: plaće učitelja, policije, zdravstvenih radnika.

"Venezuela kaže koliko im treba, mi odobrimo", rekao je državni tajnik Marco Rubio.

Tko vodi Venezuelu razorenu potresom?

Kategorija: SVIJETAžurirano: Petak, 26 Lipanj 2026 07:20

Objavljeno: Petak, 26 Lipanj 2026 07:20

ICC to je sažeo u jednoj rečenici: "Delcy Rodríguez sada vodi vladu koja radi s Washingtonom pod prijetnjom daljnje vojne akcije ako ne ispunjava američke zahtjeve."

Trump je u ožujku Rodríguez nazvao "predsjednicom" i pohvalio njezinu administraciju bez obzira što je nitko nije izabrao na tu funkciju.

Oporba, čiju je kandidatkinju Maríu Corinu Machado, nositeljicu Nobelove nagrade za mir, Trump u siječnju opisao kao osobu koja "nema dovoljan broj pristaša ni poštovanje unutar zemlje", ostaje politički marginalizirana iako anketa iz svibnja pokazuje da bi 82,6 posto Venezuelanaca glasalo za Machado, a samo 4,5 posto za Rodríguez.

WOLA, Washingtonski ured za latinoameričke studije, zaključio je u svom izvješću iz ožujka: "Čak i ako bi se ovo moglo nazvati tranzicijom, na ovom je stadiju nemoguće označiti je 'demokratskom'. Struktura autoritarne vlasti, konsolidirana pod Madurom, i dalje je tu".

Obnova golem izazov

Obnova od razornog potresa normalno je složen i dugotrajan poduhvat za bilo koju državu.

Za Venezuelu kakva je danas - bez izabranog predsjednika, s naftnim prihodima pod američkim nadzorom, s ekonomijom koja tek izlazi iz višegodišnje hiperinflacije i s 7,9 milijuna Venezuelanaca koji su napustili zemlju od 2014. - to je gotovo nepremostiv izazov.

CNN je u analizi zaključio da je potres "ključni test za Trumpovu koncepciju strane pomoći" te da Venezuela "ostaje u užasnom stanju nakon godina sankcija koje su nagrízale zdravstveni sustav i infrastrukturu - upravo ono što sada mora funkcionirati kako bi se spasili životi."

Višegodišnja obnova koštati će desetke milijardi dolara. Ona zahtijeva suverenu vladu s demokratskim legitimitetom, fiskalnim kapacitetom i administrativnim aparatom koji Venezuela - ma tko je formalno vodio - trenutno nema. (Hina)

Tko vodi Venezuelu razorenu potresom?

Kategorija: SVIJETAžurirano: Petak, 26 Lipanj 2026 07:20

Objavljeno: Petak, 26 Lipanj 2026 07:20

